

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 22Co/2/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8420200522
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Kandriková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8420200522.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Kandrikovej a členov senátu JUDr. Daniely Babinovej a JUDr. Michala Boroňa v spore žalobcov: 1. R. N., L.. V., I.. XX.XX.XXXX, Z. Z. XXX/XX, XXX XX Ľ.U., 2. M. N., I.. XX.XX.XXXX, Z. Z. XXX/XX, XXX XX Ľ., proti žalovaným: 1. F. L., L.. L., I.. XX.XX.XXXX, Z. Z.N. XXX/XX, XXX XX Ľ., 2. B. L., I.. XX.XX.XXXX, Z. M. K. XXX, XXX XX M. K., 3. F. Z., L.. L., I.. XX.XX.XXXX, Z. L. XXX, XXX XX W., 4. Y. K., L.. L., I.. XX.XX.XXXX, Z. U.. Q.. M. XXX/XX, XXX XX Ľ., 5. B. L., I.. XX.XX.XXXX, Z. Z. XXX/XX, XXX XX Ľ., 6. W. L., I.. XX.XX.XXXX, Z. I. Z. XXXX/X, XXX XX N., 7. W. L., I.. XX.XX.XXXX, Z. Z. XXX/XX, XXX XX Ľ., o neúplnom a nezrozumiteľnom podaní, o odvolaní žalobcov proti uzneseniu Okresného súdu Kežmarok č. k. 5C/13/2020-24 zo dňa 19.11.2020 jednohlasne takto

rozhodol:

Zrušuje uznesenie a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1) Okresný súd Kežmarok (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým uznesením odmietol podanie žalobcov doručené tamojšiemu súdu 24.03.2020, označené ako „Žiadosť o revíziu súdu“ a vyslovil, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

2) V odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol, že podanie žalobcov doručené súdu prvej inštancie neobsahovalo zákonné náležitosti žaloby napriek tomu, že viackrát vyzval žalobcov na odstránenie väd podania, a to jednak uznesením z 14.04.2020, a jednak priamo na informatívnom výsluchu, aby uvedené nedostatky odstránili a podanie opravili a doplnili. V oboch prípadoch boli žalobcovia podrobne poučení, ako majú podanú žalobu doplniť a opraviť. Žalobcovia podanie v zmysle uznesenia súdu neopravili a nedoplnili. Konštatoval, že ich podanie označené ako doplnenie údajov doručené 28.04.2020, rovnako ako informatívny výsluch žalobcov, neodstránilo vady, žaloba je aj naďalej nejasná, nezrozumiteľná. Pre vady podania súd prvej inštancie nemohol pokračovať v konaní a preto podanie odmietol v zmysle ustanovenia § 129 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

3) V zákonom stanovenej lehote podali žalobcovia odvolanie proti uzneseniu súdu prvej inštancie. Uviedli, že odvolanie smeruje proti rozsudku sp. zn. 7C/571/85 zo dňa 19.11.1987. Kúpou pozemku od brata (parcely č. XXXX) bol rozostavaný rodinný dom o šírke parcely 23 m. Po začatí stavby sa rodina L. zámerne vtlačila do ich parcely č. XXXX a tým odcudzili cez 200 m², pričom žalobcovia sa bránili tak, že im nedovolili oplotiť odcudzenú časť. Súd rozhodol v neprospech žalobcov, pričom odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie. Ďalej uviedli, že sa v roku XXXX pod sp. zn. 3C/35/2017 konal ďalší súd, ktorý nariadil, že rodina L. má 772 m². To ale pri stavbe plota nebolo dodržané a došlo k ohradeniu 800 m². Žalobcovia žiadali súd o vrátenie 27 m², pričom súdne konanie nedopadlo v ich prospech. Tvrdili, že boli prinútení sudcom a právnikmi k dohode, kedy vlastníctvo 27 m² prešlo na stranu rodiny L.. Žiadajú vrátiť časť pozemku, ktorá im bola rodinou L. odcudzená (200 m²) a náhradu škody, ktorá im bola spôsobená neoprávneným užívaním žalovanými.

4) Krajský súd v Prešove ako odvolací súd príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle § 34 CSP preskúmal napadnuté rozhodnutie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v súlade s § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania, pričom dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5) Predmetom odvolacieho konania je posúdenie dôvodnosti odvolania žalobcov voči rozhodnutiu súdu prvej inštancie o odmietnutí ich podania zo dňa 02.03.2020 a doručeného súdu 24.03.2020, ktoré by mohlo byť žalobou, a to z dôvodu nezrozumiteľnosti a neúplnosti podľa § 129 CSP.

6) Podľa § 127 ods. 1 CSP, ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, a) ktorému súdu je určené b) kto ho robí, c) ktorej veci sa týka, d) čo sa ním sleduje a e) podpis.

7) Podľa § 132 ods. 1 CSP, v žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh.

8) Podľa § 129 ods. 1 až 3 CSP, ak ide o podanie vo veci samej alebo návrh na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia, z ktorého nie je zrejmé, čoho sa týka a čo sa ním sleduje, alebo ide o podanie neúplné alebo nezrozumiteľné, súd vyzve toho, kto podanie urobil, aby podanie doplnil alebo opravil v lehote, ktorá nemôže byť kratšia ako desať dní. V uznesení podľa odseku 1 súd uvedie, v čom je podanie neúplné alebo nezrozumiteľné a ako ho treba doplniť alebo opraviť a poučí o možnosti podanie odmietnuť. Ak sa v lehote určenej súdom podanie nedoplní alebo neopraví, súd podanie odmietne; to neplatí, ak pre uvedený nedostatok možno v konaní pokračovať.

9) Z obsahu spisu vyplýva, že žalobcovia podali dňa 24.03.2020 na súde prvej inštancie podanie označené ako Žiadosť o revíziu súdu, v ktorom žiadali súd prvej inštancie o revíziu sudu (aj pojednávania) č.k. 3C/35/2017-72 a č.k. 7C/571/85-48 v celom rozsahu.

10) Z obsahu spisu je zrejmé, že súd prvej inštancie považoval podanie žalobcov, ktoré došlo dňa 24.03.2020 za nezrozumiteľné, neúplné, absentujúce opísanie úplných a pravdivých skutočností, ako aj označenia dôkazov, preto ich uznesením č. k. 5C/13/2020-4 zo dňa 14.04.2020 vyzval, aby ho v lehote 10 dní odo dňa doručenia tohto uznesenia pod následkami odmietnutia doplnili tak, že uvedú presné označenie sporových strán, či sa jedná o novú žalobu, opravný prostriedok, mimoriadny opravný prostriedok a voči akému rozhodnutiu, ďalej presné znenie petitu žaloby, opísanie rozhodujúcich skutočností a napokon, aby podložili svoje tvrdenia aj dôkazmi. Uznesenie bolo doručené žalobcovi v 1. rade 22.04.2020 a žalobkyni v 2. rade 23.04.2020.

11) Na výzvu súdu prvej inštancie žalobcovia reagovali podaním doručeným súdu dňa 28.04.2020, v ktorom žalovaným označili ako F. L. a jej potomkov. Uviedli, že žiadajú zrušiť rozsudky sp. zn. 7C 751/1985 a č.k. 3C/35/2017-72, vrátiť pozemok o výmere 200 m², premiestniť plot na strane žalovanej a finančné odškodnenie vo výške 100.000 eur. Svoje nároky odôvodnili tým, že žalovaná F. L. s jej nebohým manželom kúpili v XXXX parcelu č. XXXX/X, postavili rodinný dom na parcele XXXX/X, ktorá nebola v ich vlastníctve a poposúvali hranice pozemku tak, že zasiahli do parcely č. XXX. Zároveň tvrdili, že nie sú stotožnení s vyššie uvedenými rozhodnutiami, pretože jedno z nich im bolo doručené rok po nadobudnutí právoplatnosti. Pokiaľ ide o podloženie ich tvrdení dôkazmi, poukázali na spis Okresného súdu Kežmarok. V prípade úmrtia žalobcov žiadali pokračovať v súdnom spore so zákonnými dedičmi.

12) Nakoľko ani podaním žalobcov zo dňa 28.04.2020 sa nepodarilo odstrániť vady žaloby, súd prvej inštancie považoval za dôvodné doplniť ich podania informatívnym výsluchom dňa 16.06.2020, na ktorom žalobcovia už výslovne označili strany sporu tak na strane žalobcu, ako aj žalovanej strane a v petite žiadali určiť, že sú vlastníkami parcely nachádzajúcej sa na katastrálnom území G. č. XXXX/X a XXXX/X o výmere 200 m², ďalej zbúrať plot medzi týmito parcelami a priznať finančné odškodnenie 100.000 eur. Vo vzťahu ku skutkovým tvrdeniam zopakovali svoje vyjadrenie z ich podania zo dňa 28.04.2020, pričom dodali, že boli prinútení k uzavretiu zmluvy, pričom viac o donútení povedia na pojednávaní. Ako dôkazy označili výsluch brata žalobcu V. M. a sestry žalobcu R. Y., ako aj mapy z katastra k napadnutým pozemkom a originály predmetných súdnych rozhodnutí.

13) Žaloba musí obsahovať všeobecné náležitosti podania v zmysle § 127 CSP v spojení s osobitnými náležitosťami uvedenými v § 132 CSP. To znamená, že musí obsahovať, ktorému súdu je podanie určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Okrem toho je potrebné, aby boli označené sporové strany, pravdivo a úplne opísané rozhodné skutočnosti, označené dôkazy na ich preukázanie a žalobný návrh. Žalobný návrh musí byť jasný, zrozumiteľný a presne formulovaný. Žaloba je procesný úkon strany, ktorý treba posudzovať ako každé podanie podľa obsahu. To znamená, že za žalobný nárok, teda predmet konania, nemožno považovať iba žalobný návrh, ale aj jeho skutkové odôvodnenie, čo spolu so žalobným návrhom vymedzuje predmet žaloby. Pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností predstavuje samotný základ žaloby. Žalobca má zrozumiteľne a určito opísať skutkový dej. Tvrdenia, z ktorých má vyplývať oprávnenosť uplatneného nároku, by mali byť jednoznačné a konkrétne.

14) Vo vzťahu k odmietnutiu podania je potrebné uviesť, že pokiaľ ide o doplnenie odstránenie väd žaloby, Ústavný súd SR už judikoval, že výklad a používanie v tom čase účinného § 43 ods. 1 a 2 Občianskeho súdneho poriadku (obdobne teraz účinného § 129 CSP) musí v celom rozsahu rešpektovať základné právo účastníkov (strán sporu) na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy. Všeobecný súd musí tieto ustanovenia vykladať a používať v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu. Prílišný formalizmus pri posudzovaní úkonov účastníkov občianskeho súdneho konania (momentálne civilného sporového konania) a nadmerný tlak na dopĺňanie takých náležitostí do procesných úkonov účastníkov (strán sporu), ktoré nemajú základný význam pre ochranu zákonnosti, nie sú v súlade sústavnými princípmi spravodlivého procesu (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I.ÚS 139/02 z 26. februára 2003; nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 154/08 z 24. septembra 2008)

15) „Prvoradou úlohou všeobecných súdov a zmyslom občianskeho súdneho konania je nachádzanie (hľadanie) hmotného práva a spravodlivé riešenie sporov medzi účastníkmi. S touto požiadavkou sa žalobca obracia na súd s návrhom na začatie konania (žalobou), a to isté od súdu očakáva aj strana žalovaná [porov. § 1 a 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) a čl. 46 ods. 1 ústavy]. Opakom hľadania spravodlivosti býva prepiaty formalizmus, keď súd vyloží a použije procesné predpisy - avšak v rozpore s ich zmyslom a účelom? tak, aby sa meritórnemu posúdeniu veci vyhol. V uvedených súvislostiach ústavný súd opakuje, že v zmysle § 42 ods. 3 v spojení s § 79 ods. 1 OSP obligatórnou náležitosťou návrhu na začatie konania je okrem iných nielen presné, určité a zrozumiteľné označenie, čoho sa navrhovateľ v konaní domáha (petit), ale aj opísanie, akej veci sa návrh týka, resp. opísanie rozhodujúcich skutočností, o ktoré sa tento návrh na rozhodnutie opiera (odôvodnenie petitu), ktorých opísanie je prejavom tzv. povinnosti tvrdenia, teda povinnosti substancovať (vytvoriť materiálny základ) svoje skutkové tvrdenia tak, aby na ich základe mohol súd rozhodnúť. Inými slovami, tak ako všeobecný súd nie je spôsobilý konať a rozhodnúť o podaní, z ktorého nevyplýva návrh na rozhodnutie (absencia petitu), rovnako nie je spôsobilý rozhodovať ani o navrhovanom petite, ak nie je náležite odôvodnený (absencia odôvodnenia), ktoré zložky návrhu, t. j. petit aj jeho odôvodnenie, je nevyhnutné vnímať a posudzovať v ich vzájomnom súzvu a jednote ako zložky jednoliateho celku (návrhu na začatie konania). Vzhľadom na uvedené tak vyvstáva požiadavka, aby všeobecný súd pri posudzovaní náležitostí podania nepristupoval k jeho hodnoteniu iba otrocky formalisticky z hľadiska výpočtu a kontroly jednotlivých jeho formálnych náležitostí (označenie súdu, označenie účastníkov konania, petit, odôvodnenie, označenie dôkazov, dátum, podpis s pod.), ale aby ich splnenie posudzoval s prihliadnutím na znenie podania ako celku, ktorého jednotlivé elementy sa navzájom dopĺňajú (napr. ak je označenie sídla odporcu uvedené iba v odôvodnení podania, nie však aj v jeho záhlaví, súd nebude vyzývať účastníka pod hrozbou nekonania o jeho podaní na odstránenie tohto, z hľadiska štruktúry podania formálneho nedostatku, pozn.). Avšak v prípade zistenia súdu o nejasnosti, neurčitosti alebo nezrozumiteľnosti podania, prípadne niektorej jeho zložky v kontexte celého podania, súd vyzve navrhovateľa, aby tieto nedostatky doplnil alebo opravil s poučením, že v prípade neodstránenia týchto nedostatkov, kvôli ktorým nebude môcť pokračovať v konaní o podaní, ktoré by podľa svojho obsahu mohlo byť návrhom na začatie konania, takéto podanie odmietne“. (nález Ústavného súdu I.ÚS 192/2015-29 zo dňa 07. októbra 2015).

16) Ako predtým Občiansky súdny poriadok, aj teraz Civilný sporový poriadok umožňujú odmietnuť podanie, ktoré by mohlo byť svojim obsahom žalobou, len vtedy, ak pre nedostatky nemožno v konaní pokračovať. V danej veci podľa názoru odvolacieho súdu o takýto prípad nejde. V zmysle doplnenia žaloby a najmä informatívneho výsluchu je zrejme, čoho sa žalobcovia domáhajú od

žalovaných, t.j. určenia, že sú vlastníkami parcely nachádzajúcej sa v katastrálnom území G. č. XXXX/X a XXXX/X o výmere 200 m², v tejto súvislosti upravenia hraníc medzi týmito parcelami a priznania finančného odškodnenia vo výške 100.000 eur. Uvedený žalobný petit navrhujú na základe rozhodujúcich skutočností spočívajúcich v konaní žalovanej v 1. rade a jej nebohého manžela, ktorí mali výstavbou svojho rodinného domu na parcele č. XXXX/X zasiahnuť do ich parcely č. XXX. Ako uviedli v odvolaní, finančné odškodnenie vo výške 100.000 eur žiadajú ako náhradu škody, ktorá im bola spôsobená neoprávneným užívaním ich pozemku žalovanými.

17) Súdu prvej inštancie z uvedeného malo byť približne jasné, čoho sa žalobcovia domáhajú a aj na akom skutkovom základe. Prvoinštančný súd v danom prípade postupoval prepäto formalisticky nereflektujúc na to, že ide o účastníkov konania, ktorý nie sú zastúpení advokátom.

18) Bolo by príliš formalistické a v rozpore s ústavným právom na súdnu ochranu, ak by súd odmietol podanie a nezačal vo veci konať napriek tomu, že na základe podaného návrhu vie o čom má konať a rozhodovať, i keď návrh neobsahuje rozsiahle opísanie rozhodujúcich skutočností. Takýmto postupom by bol strane zamedzený prístup k spravodlivosti a bolo by im odňaté ich ústavné právo na súdnu ochranu.

19) Zároveň podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie nepostupoval dôsledne, keď žalobcov poučil iba strohým odcitovaním § 160 CSP a poukazom na zákon č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci v materiálnej núdzi, bez bližšieho vysvetlenia, a to i vzhľadom na právnu náročnosť veci a neúplnosť ich podaní zo dňa 02.03.2020 a 28.04.2020, ako vyplýva z informatívneho výsluchu žalobcov. Žalobcom nijakým spôsobom nevysvetlil, čo Centrum vlastne je a ako by im mohlo pomôcť s úplným popísaním rozhodujúcich skutočností a predložením dôkazov na ich podporu, ako konkrétne majú o pomoc požiadať, na ktorú konkrétnu kanceláriu Centra sa majú obrátiť, ako sa môžu s Centrom skontaktovať, kde ho nájdu, že táto právna pomoc pre nich bude bezplatná a iné. Laici, ktorým žalobcovia bez pochyby sú, v podstate zo strohého odcitovania zákonného ustanovenia nepochopia, čo tým súd sleduje.

20) Povinnosťou súdu je v každom jednotlivom prípade urobiť všetko pre jeho spravodlivé riešenie, aj keď okolnosti každého jednotlivého prípadu môžu byť komplikované a atypické. Primárnym hodnotovým činiteľom v procese aplikácie práva súdom musí byť spravodlivosť. Ide o princíp, ktorý je spoločný všetkým demokratickým právnym poriadkom. Výsledkom takejto aplikácie práva súdom musí byť rozhodnutie, ktoré nie je len zákonné, ale aj spravodlivé. Opačný záver by znamenal porušenie zákazu denegatio iustitiae, ktorý je obsahom ústavného práva každého sa domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR.

21) Právo na prístup k súdu môže na druhej strane podliehať rôznym procesnoprávnym obmedzeniam a formalitám (ako napríklad legislatívne upravenie náležitostí žaloby), avšak iba pri zachovaní jeho podstaty a pri rešpektovaní primeranosti obmedzenia, aby nedošlo k odopretiu práva na prístup k súdu do takej miery, že by bol narušený jeho účel. Okrem uvedených kritérií je nevyhnutné, aby konkrétne obmedzenie sledovalo legitímny cieľ, t.j. aby nebolo svojvoľné (rozsudok ESLP vo veci Ashingdane proti Spojenému kráľovstvu zo dňa 28.05.1985).

22) Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil v zmysle ust. § 389 ods. 1 písm. b) CSP a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Bude úlohou súdu prvej inštancie v konaní o podanej žalobe pokračovať a vo veci rozhodnúť.

23) Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý

rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).
Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).
V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).